

képet a kereskedelmi miniszter. Elmondja, hogy az egyetem idehelyezése és a rendőrség államosítása miatt a lakáshiány Szegeden súlyosabb mértékben lépett föl, mint bárhol az országban. A helyzetet még az is súlyosítja, hogy Szeged az ország megcsonkítása következtében úgy a forgalom, mint a kultúra szempontjából a megcsonkított ország második gócpontja lett. Ez a körülmény és a szegedi állami hivatalok tartáhatatlan elhelyezése arra indította a hivatalvezetőket, hogy élükön a szegedi államépítészeti hivatal főnökével mozgalmat indítsanak egy, az összes szegedi állami hivatalok és a szükséges hivatalnoki lakások befogadására alkalmas középület létesítése érdekében.

A kereskedelmi miniszter tud a fenhatósága alá tartozó szegedi államépítészeti hivatal, az iparfelügyelőség és a mértékhiitelesítő hivatal jelenlegi elhelyezésének tarthatatlanságáról és éppen ezért szükségesnek tartja a hivatalpalota felépítését, ami az államkincstár érdekeit szolgálja. Átírt ebben az ügyben az érdekelt miniszter-társaihoz is, akik az építkezés ügyét a maguk részéről sürgősen szükségesnek jelentették ki, egyszersmind kimutatásokat küldtek a tárcájukhoz tartozó egyes szegedi hivatalok területi szükségletéről és a szükséges új hivatalnoki lakásokról. Így a belügyminiszter a szegedi kerületi rendőrfőkapitányságának, az államrendőrség szegedi kapitányságának, valamint a rendőrséggel kapcsolatos hivatalnoki lakások előirányzását szorgalmazta; a földmivelésügyi miniszter a folyammérnöki hivatal, az állami kotrás-vezetőség, a belvizek rendezésével megbízott kormánybiztosság, az erdőfelügyelőség és az erdőhivatal elhelyezése érdekében; a kultuszminiszter a tanfelügyelőség és a tankerületi főigazgatóság hivatalának elhelyezése érdekében sürgeti az építkezést. A kataszteri felmérési felügyelőség is helyet kért az építendő hivatalpalotában.

Hivatkozik a kereskedelmi miniszter arra, hogy a város közgyűlése a Rákóczi tér megfelelő részét ingyen felajánlotta később megállapítandó és a város érdekeit biztosító feltételek kikötése mellett.

Az átírtához mellékelt vonalrajz és költségvetés alapján közli a pénzügyminiszterrel, hogy az említett hivatalokon kívül a hivatalpalota harmincnégy — egy-öttszobás — tisztviselői és altisztii lakást, ezenkívül 2000 négyzetméter kiterjedésű üzlethelyiségeket foglalna magában. Az üzlethelyiségek előreláthatólag körülbelül évi negyvenmillió korona bérért volnának értékesíthetők, ehhez hozzászámítva az elhelyezendő hivatalok által eddig fizetett és az új elhelyezéssel felszabaduló bérösszegeket, a hivatal-

palota, még a jelenlegi kötött lakbérrendszer mellett is, körülbelül hetvenmillió korona évi jövedelmet hozna.

A hozzávetőleges költségvetés szerint a mai anyagárak és munkabérek mellett a hivatalpalota építése mintegy három milliárdba kerülne, jövedelmzősége tehát 2—3 százalék lenne. „Az építkezés legtöbb haszna azonban — mondja a kereskedelmi miniszter átírata — az az eredmény volna, hogy Szeged városában a hivatalok kiköltözésével és az épülő új lakásokkal mintegy száz új lakás nyílna meg, ami hathatósan enyhítené az ottani lakásinséget. Ezenkívül tizenkét fontos állami hivatal méltó és végleges elhelyezést nyerne.”

Az épület költségéből ötven százalék esne a két rendőrfőkapitányságra, huszonnyolc százalék a lakásokra, tíz százalék a kiadó üzlethelyiségekre és tizenkét százalék a kisebb állami hivatalokra.

A pénzügyminiszterhez írt átíratát a következőképpen fejezi be a kereskedelmi miniszter:

— Tekintettel arra a kiszámíthatatlan értékű erkölcsi, szociális és gazdasági előnyre, amely egy ily középület emelésevel járna, én szerencsém tisztelettel javasolni, hogy ezen épület létesítéséhez saját részéről is elvileg hozzájárulni és a szükséges hiteltől gondoskodni méltóztassék, megemlítvén, hogy az építkezési műszaki előkészítést készséggel vállalom.

A hivatalpalota tervének megvalósításához tehát a kormány minden érdekelt tagja készséggel hozzájárult és így már csak a pénzügyminiszter döntése szükséges. A pénzügyminiszter szava dönti el tulajdonképpen az egész terv sorsát, amely kétségtelenül azon a bizonyos hárommilliárd fordul meg. Kállay Tibor ugyan nem nagyon dobolja a milliárdokat, de reméljük, hogy ebben az esetben akceptálja azokat a súlyos érveket, amelyek olyan hosszú sorban sorakoznak a hivatalpalota terve mellé.

Villa

mexikói tábornokot titkára meggyilkolta, mire a titkárat Villax hívei szintén meggyilkolták. A konfliktus oka, hír szerint a munkásoknak abbéli elégedetlensége volt, hogy nem kapták meg bérüket. A gyilkosság után Villa tábornok és titkára hívei között csatározás támadt, amelynek során mintegy 100 embert megöltek, részben megsebesítettek. Egy későbbi verzió szerint Villax tábornokot, titkárat és három párthívet egyidejűleg lesből gyilkolták le Hidalgo Dell Parral mellett. Obregon elnök elrendelte, hogy Villa tábornokot katonai pompával temessék el.

Fosztogatások Breslauban.

Tegnap délután 3 órától kezdve Breslauban teljesen felbomlott az állami rend. Fosztogató csapatok vonulnak a városon végig és egész házsorokat támadnak meg egyszerre. A földszintes kávéházakat lerombolták, a város központjában lévő szállodákat is teljesen kifosztották és hasznavehetetlenné tették köztük a híres Hotel Savoi is. A fosztogatásban a munkáságnak radikális és a kommunistákhoz közelálló szárnya vesz részt, akiket végleg elkeserített a legutóbbi hetekben törént kizárása a munkáságnak, amelyben a munkaadók a munkások követeléseire válaszolnak. Más párthoz tartozó munkások csak szimpátiájuknak adnak kifejezést, de nem támogatják a fosztogatókat. A rendőrség és a hatóságok nem tudják felvenni a harcot a fosztogatókkal, a jelenlévő rendőrlégénység csekély száma miatt. A rendőrség őrszemekre oszolva nem sok sikerrel támadhatja meg az egyes csoportokat, mert azok amilyen hirtelen összeverődtek, oly hirtelen szét is ugarnak. Mindenfelé fegyverek ropogása hallatszik, az utcán több sebességgel fekszik elhagyva. Minden órában várják a legszigorubb ostromállapot kihirdetését.

Éjszaka jelenti a Wolff ügynökség: Az üzletek egy része még mindig zárva van. A rendőrség ma megint többeket letartóztatott. Rendőri megállapítás szerint a halottak száma 6, a sebesülteké 12 és 15 között van. A letartóztatottak egy részét újból szabadonbocsátották.

Az eredetileg letartóztatott 1200 egyén közül csak 150 maradt letartóztatásban, a többiek szabadlábra helyezték, miután a súlyos csendháborítás vádja nem volt velük szemben fenntartható, hanem csakis a tömeges csoportokban való részvétel kihágását követnék el.

Kosztpénzt

kihelyezésre elfogad. Idejében feladott tőzsdei megbízásokat közpárfolyamon effektuál
Vidéki megbízásokat pontosan teljesít

**A Magyar Közlisztviselők és Állami
Államalkalmazottak Takarékpénztára R.-T.**
Budapest, VII., Rákóczi-ut 76.

Telefon: József 60—40, József 135—32.
Sürgőnycim: Cobdenbank.

113

Gyapjufonál, műselyem, gobelin, horgoló-cérna, fényezett himzópamut
legelőnyösebb beszerzési forrása

özv. Seelenfreundné kézimunka üzlete

Tisza Lajos-körút 48. szám.

115

hogy a tekintélyt sértő művelet alatt a mindig imponálni akaró timármestert az emberek re ismerjék föl a sötétben.

Azért egyik este Jaksa, hogy az éppen nagy terhet cipelő komáját megbosszantsa, nagy hirtelen félreverte a harangokat, hogy tűz van! A timár ijedten látta, hogy az emberek minden felől nagy sokaságban, rémülten tódulnak az utcára, zavarában és mérgében kénytelen volt hamarjában a nyers bőroket a kórház kertjének árkába dobni, ahonnan azután csak éjfél felé húzogathatta ki és vitte haza, amikor a világ elcsendesedett és az álmukból fölriasztott emberek az utcáról hazaszéledtek.

Jaksa erősen hitt a boszorkányokban s a vén asszonyokat nem szívelhette, mindenikben, — különösen a rutabb, bibircsókos képű, szőrös állu, házsártosabb fajájában, boszorkányt látott. Ezeket bosszantásul Drószló szolgáltnak, Luczifer nyergeseinek, Belzebub szövőszékeinek, az ördögök kovászából gyurt pokolküszöbnek stb. titulázták. A játékos eszű egyházi az ilyen vérg bosszantó dicsítő jelzők kifundálásában kifogyhatatlan volt.

Egy izben a rókusai nagy utcán lakozó vén Taryné, aki a neve napján felköszöntő Jaksát elfeledte egy pohár pálinkával viszagratulálni, emeletes házat késő este, holdvilágnál létráról meszelte 11 óra után, amikor a rossz leikek le szoktak szabadulni láncokról.

A bevett buckaitól jókedvre derített Jaksa a magasban meszelő asszonyra ráhuján ott: „Minden jó lélek dicsérje az urat. Hiába készülsz a Szent Gellért hegyére vén boszorkány, nem fogod megnyergelni a meszelő nyelet!” és elkezdte a létrát kirángatni a vénasszony alól.

— Jaj! Jaj! ereszd el akasztófára való! mindjárt leesek!

— Azt akarom, te Belsebub szekere — és még jobban rángatta alatta a létrát.

Ezért aztán az öreg asszony onnan felülről hirtelen leöntötte Jaksát olott mésszel.

Ez alkalommal porul járt harangozó mérgeződve, fenyegetőzve állott tovább.

— No megállj vén boszorkány, ezért megfizetőd az ebök harmincadát.

A babonás hiedelmek szerint az igaz hívő lélek, ha az éjjeli misén a Luca székére ül, megláthatja a templomba tóduló boszorkányokat, akik az igazak megrontására szoktak oda gyülekezni.

Jaksa minden évben megfaragta a Luca székét és karácsony éjjelén, az éjjeli mise előtt, szokás szerint meghuzta a nagy kőrt szentelt krétával a templom pádimentumára s a megrajzolt körnek közepére állította a Luca székét és ráült az ajtóval szemben.

A Taryné esete után is, amikor azt a csufot tette rajta, a cirkulus közepén ülő harangozót nagy néptömeg vette körül és erősen faggatták, ostromolták, hogy kit lát kend Jaksa bácsi?

— Hát most gyűtt be Sándor Rúzsa tüzes sárkány képibe, most mög Ménkü Panna kecskebak formájában nekem szaladt, de a szentölt krétába ütődve, hanyatt vágódott. Most mög Förgeteg Ihus röpült be kakas képibe, egyre nekem ugrál, a szövőmet akarja kiszödni, de nem fér hozzám a krétával.

— Vigyázzunk embőrokk! hátrább huzódjunk, akinek a bélzírja kedves, me' mingyá' kitaposik!

— Ahun a! most gyün a vén Taryné, kiverit

bika képibe, ojan nagy szarva van, hogy be sé fér a templom ajtón, előbb az egyik szarvát, aztán a másikat nyomi be.

Minden jó lélek dicsérje az Urat! Uram Jézus, Pádvai Szent Antal segíts! és e mellett Jaksa uram szaporán szórta a szentelt vízbe mártogatott csóvából a keresztet a templom ajtó felé, mert, amint a körülötte rémüldöző hívőket informálta, a bika ugyancsak dagasztja a templom földit mérgibe. Most möglátott, nekem rugaszkodott, hogy lélekkel a székéről, de a krétával létört az egyik szarva és letotytyant. Ugy kell vén bastye lélok, minek jársz a boszorkánygyűlésbe.

Mondanom sem kell, hogy Jaksa uram a mise előtt Rocskánénál egy-két itcét a kislajbi mögé öntött s az ital még inkább fokozta hiszterikus fantáziáját, minélfogva erősen hitte azt, hogy mindaz valóság, amit a szentelt kréta védő vonala mögött a vízió és hallucináció során elképzelt.

Jaksa nagy dohányos volt s a pipa okozta halálát.

Roszzul nyomta az égő pipára a kupakot s mise alatt, minisztrálás közben a zsebe kigyuladt a dohány paraszától. A miséző Nyáry plébános hiába figyelmeztette előbb halkán: Dominus Vobiscum! Jaksa ég a zseböd — azután mérgeesen: Oremus! disznó teremtele — Jaksa möggyullad a zseböd. A füstölő ruha lángra lobbant s a tüztől a „haskérge vargát rántott”, vagyis annyira összerángosodott és összeszaladt a bőre az égéstől, hogy a boszorkányok nagy öröme a harangkötél örökre kihullott Jaksa uram kezéből.

(Folytatjuk.)